

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice št. 16.
Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.
Rokopisi se ne
vračajo.
Inserati:
Sestopna petit-
veta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju dajo se
popust.

Ljubljanski List

Velja

za Ljubljano
v upravništvu:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.
60 kr., na mesec
60 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 6 gl.,
za četrt leta 2 gl.,
60 kr. in za jeden
mesec 86 kr.

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Štev. 59.

V Ljubljani v petek, 13. marcija 1885.

Tečaj II.

Revolucija?

Velike svetovne dogodbe zanimajo uže delj časa vso pozornost evropskega občinstva. Francoska republika bide v dalnjem vzhodu boj zoper nebeško cesarstvo; stara Anglija pošilja svoje sinove v Afriko, da si tam v vročem pesku poiščejo svoj zgodnji grob; železni kancelar zaseda zapadno bregovje temnega sveta in pričinja nemško kolonialno politiko; Rusi prodirajo proti Indiji in vznemirjajo britanske kramarje; v velikih parlamentih evropskih veselil vrše se zanimivi boji o zunanji ter notranji politiki — in zato se pač ne smemo čuditi, ako v očigled takim svetovnim dejanjem dostikrat zgine zanimanje za bližnje dogodke, ki ne vzbujajo tako širnih valov in se javljajo v bolj ozkih mejah. Tako je mogoče, da evropsko občinstvo skoro nikakega pojma nema o burnih in dolgotrajnih ustavnih bojih, kateri uže leta in leta divjajo v mali severni deželi, na Danskem. Le tu in tam prihajali so posamezni glasi med nas o zanimivih dogodkih omenjene kraljevine, a vselej potihnilo so med družimi važnejšimi vprašanji — sedaj pa se javljajo iz Danskega nove, resne vesti, ki nam pričajo, da stoji mala dežela na robu nove dōbe, da se bliža usodepolni čas, ki bode temeljito spremenil dosedanje politične odnošaje polotoka in njegovih otokov.

Na Danskem vlada jako nepopularni Estrup kakor chef ministerstva uže dolgih deset let vedno zoper večino državnega zbora in zoper voljo naroda. V hiši poslancev ima Estrup le 19 pristašev in nad sto zagrizenih nasprotnikov, ki vedno tirjajo, da neparlamentarčno ministerstvo odstopi in se uda volji zbornice. Le-ta zbornica pa zahteva zase velikanskih pravic in skoro neomejeno oblast; naravno je torej, da kralj sam ni prijatelj večini in da ima ministerstvo v njem prvega zaveznika. Temeljna ustavna vprašanja prišla

so vsako leto na dnevni red in nobena stranka noče za las odjenjati od svojega prepričanja. Zbornica je uže večkrat ostro porabila ustavne pravice svoje zoper neljubo ji vlado in ni dolgo tega, da je posadila vse ministre na zatožno klop, ker so se potegovali za kraljevi „veto“; morali so plačati ogromne kazni zaradi prijateljstva s kraljem in od tedaj je sovrašтво na obeh straneh še mnogo bolj narastlo. Razburjenost v deželi je tolika postala, da vesti iz Kodanja poročajo o bližajoči se katastrofi, o skoro uže nastali revoluciji.

Do zadnjih časov bojevala se je opozicija zoper ministerstvo na ta način, da ga je hotela „izstradati“; dovoljevala mu je le najpotrebnejše izdaje in te le v toliki meri, da ni državna mašina zastala. V predzadnjem zasedanji je zbornica poslancev rešila samo 6 vladnih načrtov, 48 pa jih je kar naravnost položila *ad acta*. Še celo zakoni, katere je poprej opozicija sama hotela spraviti na dnevni red in katerih potrebo pripoznava sama, je kar ob kratkem zavrgla; očitne želje vladarja samega je razžaljivo prezirala in sploh ministerstvu stavila zapreke, kjerkoli je bilo le mogoče. Vsled tega je postal konflikt še mnogo večji.

Zbornica je z ogromno večino sklenila, da se odslej sploh ne bode več pečala z nikakim vladnim predlogom, dokler bode na krmilu Estrupovo ministerstvo. To pa je zopet izjavilo, da hoče še dalje vladati zoper večino, če mu tudi ne dovoli nobene podpore in zanikava vsa njegova dela. Stvar je tako daleč prišla, da skoro ni več misliti na sporazumljenje med zbornico in med ministerstvom, oziroma kraljem. Razdraženost poprijela se je širših krogov, in po vsej deželi se danes politizuje in agituje na nečuven način. Nepopisna razburjenost se je poprijela tihih prebivalcev, in uže se javljajo pojavi ljudskega vrenja. Estrupa straži in varuje velik poli-

cijski aparat, a komaj ga brani pred razlju-tenim narodom. Skoro vsak dan godé se viharne demonstracije po ulicah glavnega mesta, in kjer se sovraženi ministerski predsednik pokaže, napadajo ga poulične druhali. Še celó kralj sam ni varen pred tacimi prizori, in listi nam pripovedujejo, da je razkačeno ljudstvo tudi njega samega uže insultiralo v Kodanju. Vsak dan more pokniti očita ustaja in revolucija razviti svojo zastavo!

Danci so med najbolj izobraženimi narodi stare Evrope; nikjer morebiti ljudska omika ni prodrla v tako širne kroge, nego v mali kraljevini danski. Velika preteklost in slavna zgodovina rodila sta velik ponos v prsih danskega kmeta, in lahko nam je umevno, da se olikan in ponosen narod trmoglavo drži svojih utemeljenih in navideznih pravic, in da je izdal glasilo: „Do zadnjega zdiha!“

Na drugi strani pa kralj ne more povsodi odjenjati, ako noče, da izgubi vso svojo moč in veljavo. Danska ustava se uže tako mora prištevatí najsvobodnejšim vsega kontinenta in vladar ima jako malo oblast. Sedaj pa mu hočejo vzeti še „veto“ in sploh omejiti njegov delokrog toliko, da bi mu ostala komaj senca kraljeve moči. Temu monarh ne more pritrđiti, in kakor se kaže, bode Kristijan IX. raje vse poprej poskusil, nego izročil svojo kraljevo oblast neupogljivemu poslanskemu zboru ter sankcioniral absolutno moč parlamentarizma.

Na ta način se hitro bliža katastrofa, in morebiti nam uže prihodnji dnevi prinesó vesti o posilnem predrugačenju ustavnega življenja na Danskem. Naj pri tem boji zmaga narod ali kralj, vsekako bližajo se usodepolni časi za malo deželo in za kraljevo hišo schleswig-holstein-sonderburg-glücksburško.

Listek.

Črnogorska nevesta.

(Izvirna novela. Spisal J. Bedének.)

(Dalje.)

Takemu napadu name, da-si sem bil vojak, nisem se mogel braniti. Solzé so me posilile in rekel sem: „Milica, kako moreš dvojiti o moji ljubezni? Sedaj, v tem trenutku nemorem ti še slediti, kajti dviguje se še med nama visoka stena iz temnega brezdná do visocih nebes — sveta prisega, ki me veže, svojo dolžnost kot cesarski vojak izpolniti. Prisegel sem pri topu, ponosu našega orožja, zvesto služiti dobrotljivemu cesarju svojemu in ta prisega veže me še jedno leto. Ko tudi to pot svojih prednikov dokonča, ni je sile več na svetu, ki bi mi še branila, tvojemu z duše in telesom biti! Vselil se bodem v svojo novo domovino — v tvojo očetnjavo in bodem na večne čase tvoj, le tvoj! Si li zadovoljna?“

„Oh, saj moram biti, ako uže ni drugače mogoče. Dano prisego moraš izpolniti, kajti sveta je! Tudi moj brat vsekdar prisego izpolni in predvčeranjim je na sol in kruh prisegel, ko sva se od žalostne prigodbe domov

vrnila, če se mu kedaj prilóžnost ponudi, te bode z dušo in telesom čuval, te bode s svojim življenjem branil!“

In deklica si otare solzne oči.

Čez dolgo časa sva se med sladkimi poljubki in srčnim zagotavljanjem, tukaj-le vsako sredo in vsako saboto popóldne sniti se — ločila.

„Sta li tudi oblubo držala?“ stavi črnoglaví tovariš Miroslavu vprašanje.

„Oj, Paolo, besed mi manjka, da bi natančno dopovedal neizmerno srečo nadzemeljskega veselja, ki nama je tamkaj cvetela. Škoda, le škoda, da ni dalje nego le tri mesece trajala, kajti ukaz bataljonskega poveljništva iztrgal me je iz mojih nebes ter me tiral semkaj v Zadar za učitelja v bataljonsko šolo.“

„Videl si jo pa vender-le še pred svojim odhodom?“

„O, ne vprašaj me! Kako si pač moreš misliti, da bi bitje, na katero sta mi duša in telo do smrti nepopisljivo navezana, da bi bitje, na katerem visi moje življenje, katerega sem se še le na njeni strani z neznano slastjo oklenil, da bi to bitje jaz brez slovesa, brez tolažilne besede bil zapustiti mogel!“

Paolo je verno poslušal.

„Bilo je 15. avgusta, ko sem presrečni kraj zadnjikrat obiskal. Moja Milica čakala me je tam veselega obraza. In vender je morala nekaj slutiti, kajti, komaj sem prišel do nje, planila je name in se po polnem vrgla ná moje prsi in glasno zajokala kakor dete. Iskreno se mi je oklenila vratú ter mi besede govorila, ki mi še danes živo v srci odmevajo. „Bog bodi zahvaljen, da si prišel, ne morem ti povedati, kako težko sem te danes pričakovala. Čuj, kaj je bil temu vzrok. Preteklo noč videla sem te v sanjah, kako te je mali čolničnik spred mojih oči med srdite, razpenjene valove kipečega morja odplavil. Bojeval si se z razburjenim elementom, kolikor so ti dopuščale moči in — o groza in strah! kar se pridrví črni val in te vzame s saboj v mrzli, mokri grob, ki se je nad taboj pred mojimi očmi zaprl.“

Jaz sem vzdihnil.

„Kaj ti je dragi? Zdihuješ. Kaj ti žali blago tvojo dušo?“

„Oh, Milica“, rekel sem tresočim glasom, „ločiti se morava!“

„Ločiti, ko sva komaj trenutek življenja združena bila?“ zavpije žalostno deklica in milo zaplaka.

Iz državnega zbora.

Dunaj, 11. marcija.

Nadaljevala se je specialna debata o državnem proračunu, in sicer poglavje „Srednje šole.“

Besedo poprime takoj začetkom seje naučni minister baron Conrad ter omenja na včerajšnje besede Greuterjeve, da so zadeve dunajskega vseučilišča uže poravnane ter da si izid preiskavanj lahko vsak ogleda. Kar se tiče veroizpovedanja profesorjev, se na to ne gleda, službe oddajajo se zaslužnim in sposobnim možem. Da so pri otvorenji vseučilišča stražili dijaki, se to ne more v zlo jemati, izvršili pa so svojo nalogo tudi dostojno. Na to govori o razmerah na medicinski fakulteti českega vseučilišča ter pravi, da se je odmerila svota 6000 gld. in se poslala večja komisija v Prago, da se posvetuje, kako bi bilo možno odpraviti nedostatnosti. Komisija se je pred kratkim vrnila, in nadejati se je, da se bode moglo ustreči vsem željam.

Poslanec Weber govori o odnošajih na srednjih šolah v Moravski in Česki ter polemizuje proti dr. Mengerju in Saxu glede ustanovitve českega gimnazija v Opavi ter pojasnjuje slab položaj suplentov na državnih srednjih šolah; govornik se pritožuje, da se za neobligatne predmete na srednjih šolah sprejemajo samo izprašani učitelji, dopušča pa se, da se deželni jeziki poučujejo po neizprašanih učiteljih.

Poslanec Suess omenja, naj se še na dalje poučujejo v isti meri klasični jeziki in pridržijo naj se zrelostni izpiti. Na dalje se obrača tudi proti Greuterjevim besedam glede dunajskega vseučilišča.

Poslanec vitez Krauss govori o narodnostnih razmerah na srednjih šolah ter mēni, da so tožbe, da se Slovani prezirajo, neopravičene. Niti v Česki in Moravski se Slovani ne odrivajo, v Galiciji pa da je večina srednjih šol poljska. Konečno zagovarja še nemški „Schulverein“.

Poslanec Greuter ni zadovoljen z ministrovim odgovorom, saj ni ničesar pojasnil o disciplinarni preiskavi. On (Greuter) da ni govoril o dunajskem vseučilišču iz sovraštva. Sicer pa, sklepa govornik, nam bode ministrovo postopanje v pouk.

Poslanec Tilšer polemizuje proti ministrovemu govoru glede praškega vseučilišča. Na to se vzprejme naslov „Srednje šole.“

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Državni zbor nadaljeval je včeraj specialno debato o budgetu. Začetkom seje poprijel je besedo naučni minister Conrad ter

„Utolaži se, draga, saj se ne ločiva na večno. Saj menda še veš, kaj sem ti koj prvi dan obljubil in obljubo potem še tolikokrat ponovil; čez leto dni pridem v vaše goré in tvoj postanem, in od takrat na dalje bom le tebi edino živel!“

Nisem je mogel nikakor potolažiti in le še bridkeje je jokala.

„Obriši si solzé, moja nepozabljiva, srčno ljubljena Milica! Kratek je čas, ki se tako zapovedovalno, neusmiljeno in, rekel bi, tudi zavidljivo najini sreči nasproti stavi in kmalu bode minul. Potem pak storim te najsrečnejšo ženo. Višje povelje kliče me v glavno mesto dalmatinsko, v Zadar, kot učenika mestu tovariša, ki je obolel. Ločila se bodeva le telesno, duhovi ostanejo združeni.“

„Ah, Miroslav, moj Miroslav, dobro vem, da teh milih očij več ne vidim. Nikoli več ne bodem čula tvojega sladkega, mehkodečnega glasú in nikdar več se ne bodo moje roke tega-le vratú oklepale. O, nikdar več ne bodem slonela na teh dragih prsih, na katerih sem toliko sladkih trenutkov užila. O, gorjé mi! O, majka moja, da bi mi pač ne bila dala nikdar življenja, katerega pelinovo kupo uže sedaj tako težko piti moram. Tukaj, tukaj

pojasnjeval svoje v prejšnji seji izgovorjene, a krivo razumljene besede. Minister ni nič preklical od prejšnjega govora, poudarjal je, da hodi zmerom pot zakonitosti, da obstoji vse duševno življenje na verski podstavi.

Česki listi objavljajo iz vseh krajev namestniku baronu Krausu došle brzojavke, v katerih česki narod izreka svojemu namestniku svoje spoštovanje in udanost ter protestuje proti neosnovanim napadom od levičarske strani državnega zbora na tega velezaslužnega in pravičnega moža.

Vsi česki listi zavračajo razburjeni neosnovane napade levičarskih govornikov v državnem zboru na českega namestnika barona Krausa. „Politik“ piše: „Nikdar ni nas, kakor gotovo tudi ne desnice tako globoko zadelo v srce, kakor oni dan, ko si je upal v državnem zboru poslanec na najnesramnejši način oblatiti in omadeževati zastopnika Nj. veličanstva cesarja v najvažnejši deželi cesarstva, namestnika kraljevine česke, osebo kakor fml. barona Krausa, kateremu se ne more, tudi če je kdo v najskrajnejši opoziciji, a ni še zgubil čuta dostojnosti in ljubezni do resnice, niti najmanjša pičica očitati, da bi bil kdaj zapustil pot najstrožje pravičnosti, pravice in nepristranosti, in tako zasramovanje je odobravalna zedinjena levica.“ Pač res globoka moralna propalost!

Vprašanje o preustrojni ogerske górenje zbornice dobilo je zdaj vse drugačno lice. V predvčerani komisiji govorila sta grof Andrassy in Tizza, in na podlagi teh govorov in danih pojasnil sklenil se bode kompromis, kateri bode opoziciji izvil iz rok orožje. Ministerski predsednik Tizza vzprejel je v interesu preustrojbe Andrassyjeve predloge, kateri se oslanjajo na vladno predlogo, a gledé imenovanja zborničnih članov, gledé cenzusa in titularnih škofov zvršile se bodo nekatere spremembe. Pričakovati je, da bode te predloge sprejela tudi liberalna stranka.

Tuje dežele.

Pariški anarhisti zopet oznanjajo, da bodo dné 20. t. m. priredili shod. Nekako čudno je, da te oglase prinašajo navadno „konservativni“ listi. Sicer pa se tem shodom ne pripisuje posebna važnost, in pričakuje se za gotovo, da se bode ta shod tudi takó skončal, kakor so se prejšnji.

Turčija je vedno v zadregi; zdaj tu, zdaj tam opraviči ima s kakim ustankom. Pred kratkim uprli so se prebivalci v Yemenu proti turškemu gospodarstvu. Arabci porabili so smrt poveljnika provincije za ustanek, in ta se je nagloma razširil. Zdaj se je razburjenost sicer uže nekoliko pomirila, ko je prevzel začasno poveljništvo Ahmed Fevci-paša, vendar nevarnost ni še odstranjena.

ostani, moj premili, tu ostani in ne hodi proč, umrla bi žalosti, ko bi me zapustil! Ne več še, da moje življenje le iz tvojega svojo moč, razvijati se dalje, dobiva, kakor temno zeleni bršlin od drevesa, katerega se ovija, in iz črne zemlje, na kateri je vzrastel.

„Prepričan sem tega uže zdavno, ljubljena moja! Vse ti verjamem. Tudi mene grozi se bolečina končati, toda pogum, predraga moja, le neke trenutke potrpljenja v krasno ceno oživljenja, katero bodé kmalu na večne čase z nama se v tvoji hišici vstanovilo.“

„Oj, prijatelj, oj, mili moj Miroslav! torej ne zapusti svoje Milice, in če bi kedaj tega zmožen bil, iztrgal mi bodeš v tistem trenutku srce iz prsi. Kakor od slane poparjena cvetka venelo bi moje mlado življenje in kmalu bi me objel hladni grob. O, Miroslav, usmili se mladega mojega življenja, tebi edinemu je dano! Me li ne bodeš na daljnem tujem kraju pozabil? Kaj ne, da ne?“

„Ne, nikdar in nikoli! Poprej mi mora luč življenja vgasniti, kakor bi tebe pozabil!“

„Priseži mi to, mili moj!“

In vzela je iz deviškega nedrija majhen, zlat križec, ki ji je visel okrog vratu na ru-deči svilni vrivici.

Določila o ustanovi Kongo-države so naslednja: 1.) Mednarodno Kongijsko društvo se zaveže, da ne bode pobiralo carine od blaga in trgovine. 2.) Avstrijskim državljanom se dovoljuje, da se smejo tam naseljevati, da bodo uživali vse pravice. 3.) Društvo se zaveže, da se bodo iste pravice, kakor drugim narodnostim, priznale tudi Avstriji. 4.) Če bi zdanje društvo odstopilo državo ali jeden del komu drugemu, obdržijo Avstrijci prejšnje pravice. 5.) Avstrija pripozna kongijsko zastavo z zlato zvezdo na višnjevem polji.

Brazilijanska zbornica otvorila se je dné 8. t. m. V svojem prestolnem govoru izrazil se je cesar, da se je zdanja seja sklicala zaradi potrebe, da zbornica ukrene o predlogu vlade sklep, kako bi se mogla polagoma odpraviti sužnost, da bi to ne škodovalo razvoju dežele, da bi ne nastalo pomanjkanje delavskih močij, da bi se sužnji nadomestili z drugimi delavci.

Dopisi.

Iz Radovljice, 10. marcija. (Izv. dop.) Le redko dohajajo v svet od nas poročila. In temu se ni čuditi! Kaj bi naj poročali? Da je društveno življenje po polnem mrtvo — vse spi in sanja sanje nezavednega. Stvar je vendar tolikega pomena, tolike važnosti, da se skoro dalje več molčati ne more, ne sme. Komur je blagostan, napredek, omika naroda na srci, povzdigniti mora svoj glas.

Povsodi po širni domovini imajo, če ne ravno vse večje vasi, vendar pa najvažnejše svoja bralna društva, kjer se narod shaja, se posvetava o napredku v tej in tej stroki, le pri nas ni tega, in tudi okolo nas po Gorenjskem, izimši Jesenice in Gorije, ni nikjer nobenega društva. To so žalostne razmere.

Ne bodem opisaval in zatrjeval, kolikega pomena so društva, saj bi to vendar vsak sam uvideti moral. K nam na Gorenjsko prihajе vsako leto več tujcev od raznih krajev, in tujci ti imajo bistro oko. Ne bodem dejal, da bi bili Gorenjci surovi, neprijazni proti tujcu, vendar manjka jim še one gladkote, katere bi bilo želeti. Mnogo storila bi v tem oziru društva.

A koliko večjega pomena bi bila društva še na drugo stran. Prej ali slej misliti bode treba, da se v tukajšnji okolici vpelje kak obrt, in to zgodilo se bode gotovo. Kako naj se potem razvija obrt, če nas ti časi najdejo nepripravljeni.

Gorenjec je strogo konservativen, z vso močjo, z vsemi predsodki drži se po prednikih podedovanih naprav, a nepristopen vendar ni za napredek. Če se mu dobro pojasni kaka naprava, uvidi tudi on nje potrebo. Dan-

„Priseži mi pri petih ranah Križanega, priseži mi na spomin moje ranjke mamice, na najino ljubezen, priseži mi, ljubljenec moj, da me ne bodeš niti zapustil ne pozabil!“

„Prisežem ti to, draga moja!“ in poljubil sem zlati mi podani križček; tudi ona ga je poljubila in na prejšnjem mestu skrila.

O Paolo, kako bi ti zamogel zadosti živimi barvami britki trenotek žalostne ločitve naslikati. Skoro brez življenja in kakor dete plakajoč, slonela mi je na prsih, in ni se hotela nikakor ločiti. Ko se je večerno solnce svitlemu, lesketajočemu morskemu ogledalu uže za moža nizko približalo, vtolažil sem je še le nekoliko in ločila sva se med vročimi solzami in brezštevilnimi poljubi na — vselejše svidanje!

Zadnje njene besede bile so: „Miroslav, spominaj se v daljnem tujem kraju svoje Milice na Črni Gori. O, ne pozabi zapuščene črnogorske hčere in ohrani ji svoje srce in kmalu, da prav kmalu se vrni k svoji Milici. Bog večni te obvaruj in sveta Bogorodica bodi s taboj!“

Dal sem jej prstan v spomin; še enkrat sem videl jo z belo ruto zapahljati, in zgínila je.

danes vse napreduje, napredovati bomo morali tudi mi, in če poplavili nas bodo časa valovi.

Gledite torej, možje poklicani, da snujete društva, v katerih bode naš Gorenjec imel priliko, pridobiti si vednost, kjer bode spoznaval napredek drugih narodov ter dobre naprave tudi pri sebi vpeljal. Kmetijstvo, živinoreja potrebuje še zelo povzdige, da bosta donášala isti dobiček, katerega bi pri umnem gospodarstvu pričakovati bilo!

Razne vesti.

— (Čez dve leti zopet doma.) Pred dvema letoma izginil je bil naenkrat sinček necega rokodelca v Weinbergu. Iskali so ga povsod, a zaman. Žalostni stariši bili so uže obupali, da bi svojega otroka še kedaj videli, dasi je skušal nek majhen slepar prepričati jih, da je on njih otrok. Sedaj pa se je izgubljeni dečko zares zopet domov vrnil. Cel dogodek pa je ta. Dne 3. aprila leta 1883. imel je imenovani dečko v šolo iti, a jeden njegovih mladih prijateljev zapeljal ga je, da je šel nekam drugam z njim. Zamudil se je do poznega večera in zdaj se le zavel se je tega, kaj da je storil in da ga doma čaka gotova kazen. Iz strahu pred to, sklenil je, ne vrniti se domov, ampak podati se križem svetá. In res podal se je po svetu ter hodil od kraja do kraja. Preživel se je nekaj časa z beračenjem, potem pa se vdinjal pri nekem kmetu za pastirja. Vender tu ni ostal dolgo in jel je zopet potovati od vasi do vasi, tako dolgo, da je dospel konečno do nekih sorodnikov. Ti naznanili so brzojavno starišem, ki so takoj prišli po malega a podjetnega junaka. Deček je navzlic nezgodam, s kojimi se je moral časih boriti, telesno dobro ohranjen in zdrav, v šoli pa je, se zna da, zelo zaostal, ker je dve celi leti videl ni.

— (Napad v sodnici.) Iz Lausanne se poroča, da je dne 6. t. m. v sodnijski sobani anarhist Chayan, ko se je zoper njega vršila obravnava, vstrelil z revolverjem na sodnijskega pisarja Glardona ter ga ranil, dasi ne nevarno. Sodnijski sluga zgrabil je na to zločinca, a ni mogel zabraniti, da ne bi bil še osemkrat do desetkrat izstrelil, pri čemer je skušal tudi samega sebe usmrtiti. Slednje se mu ni posrečilo, pač pa se je tudi nekoliko ranil. Kakor je potem izjavil, nameraval je vse pričujoče sodnijsko osovje postreliti. Imel je tri revolverje saboj.

— (Originalna sleparija.) Iz Pariza se piše z dne 2. t. m.: Nek tukajšnji prodajalec delikates osleparjen bil je za precejšnjo svoto na zelo originalen način. Mlad neapolitanski dečko, ki si je z godbo prosil kruha po Parizu, stopi te dni v njegovo prodajalnico ter kupi za 3 franke plečeta. Ko pa je bilo treba denar odšteti, ni ga mogel najti v žepih. „Pozabil sem ga pri materi

Oba prijatelja sta molče slonela, dokler Paolo čolnič proti bastiji sv. Miklavža obrniviši ne reče:

„Alj bi ne šla v mesto, k Toniju na butelijo „Šebenikanca“, uže veš, tistega, ki se mu pravi „Monte tartaro“. Naučil te bode srčne rane zaceliti.“

„Kakor ti je drago“, odgovori Miroslav in dalje žalostno ob steni čolnovi sloni in gleda v lahno kodrajoče se valove. Ozrl se je v globočino pod saboj in mislil na skrivnosti ljubečega srca in na svojo črnogorsko nevesto.

Čolnič je pri obrežji stal in ognjičarja sta ga izročila tamkaj stoječemu matrozu in se podala tu in tam z dolgima sabljama porožljajoč v mesto k „Toniju“.

II. Na Črni Gori.

Le upaj le, srce trpeče,
Saj daleč ni več srečni dan.
Ko konec vsake bo nesreče,
In konec preskelečih rán.

„Več nisem vstani tvojega bledega in žalostnega obličja gledati, draga sestrice! Zakaj je izginila rudečica s tvojih lic, zakaj se tvoje črne oči tolikrat solzé? Zaupaj mi, sestra

doma“, rekel je dečko, „in sedaj me bodo zmerjali, če ne prinesem nič domov. Bi mi li ne hoteli zaupati, če zastavim za ta čas svoje gosli tukaj?“ Trgovec privolil je v to ter spravil gosli v kot pri oknu, med tem, ko se je dečko s plečatom odpravil proti domu. Komaj četrte ure po tem, pripelje se v elegantni kočiji bogato oblečen človek ter zahteva za 40 frankov najdelikatnejših stvari. Med tem, ko je plačeval, ozre se proti kotu, kjer so stale gosli, jih vzame v roke, prime nekoliko za strune ter vsklikne: „Zares krasne gosli!“ Na to ponudi začudenemu prodajalcu 200, 300 in konečno 1000 frankov zánje. A ta odgovori, da gosli niso njegove in da jih zaradi tega tudi prodajati ne smé. Oni bil je videti vsled tega nekoliko nejevoljen ter mu dá svojo addresso: „Lord Russel, Grand Hôtel“, rekoč, da naj kupi gosli, za katero koli ceno ter naj mu jih pošlje, odškodoval ga bode po polnem. Ko kmalu potem dečko nazaj pride, pové mu kupčevalec, da je pripravljen gosli od njega kupiti, a ta ni hotel nič o tem vedeti. Ponujal mu je oni več in več, takó da sta prišla konečno na 800 frankov. A tudi sedaj še ni se mogel in upal dečko od gosli ločiti, ampak hotel je še prej svojo mater poprašat, ako jih smé za to svoto prodati. Mati je v to privolila in dečko spravil je 800 frankov, kupčevalec pa se je oblekel v najboljšo obleko, ki jo je imel, ter se odpravil v „Grand Hôtel“, kjer je baje stanoval Lord Russel. Dospévi tjà, popraša za tujega gospoda, a vedeli niso tam nič za to imé. Ko je bilo vse iskanje zastoj, vrne se zopet domov, pokliče zvedence ter jim dá ceniti gosli. Ti pri najboljši volji niso mogli najti na goslih več vrednosti, nego za 6 frankov. Za to svoto jih je opaharjeni potem tudi prodal.

— (Nesreča v cirkusu.) Iz Pariza se z dne 9. t. m. poroča: V cirkusu prigodila se je včeraj zvečer nesreča, ki je spravila zbrano občinstvo v velik strah. Krotitelj levov, Edvard Williams, podal se je po predstavi, kakor vselej, v kletko k levom. Ena levinja bila je nekoliko bolna in zato se ni dala tako rada pripraviti do tega, da bi pokazala, kar zna, kakor po navadi. Med tem, ko je Williams skušal levinjo spraviti na noge, priplazi se mu velik lev za hrbet in hipoma skoči nánj ter ga popade v koleno. Krotitelj opotekel se je in padel, vender pa se je levu izmuznil in je še svojo nalogo do kraja izvršil. Ko pa pride potem iz kletke ven, zgrudi se nezavesten in krvavec na tla. Razburjenje, ki se je občinstva pri tem prizoru polastilo, je nepopisljivo. Nastal je strašen hrup. Mnogo dam palo je, ko so videle zgruditi se krvavečega moža, tudi v nezavest. Zdravniki, ki so rano ponesrečenega preiskali, izjavili so, da bode ozdravel, a da bode dolgo časa trpelo, preden bode po polnem okrevalec.

— (Ljudska štetev v Egiptu.) Poročali smo uže enkrat o prebivalstvu v Egiptu, sedaj pa nam je mogoče podati v tej zadevi nekoliko natančnejše podatke. Prva ljudska štetev v Egiptu

draga, saj veš, kako iz srca da sem ti dober. Zakaj mi zakrivaš bolečino, katera ti srce razjeda. Prosim te, ne skrivaj mi dalje svojega trpečega srca, povej mi, kateri žalostni angelj ti je prinesel toliko bridkosti?“

Tako je govoril in prosil nekega jasnega, zelo mrzlega zimskega jutra čvrsti sin črnogorski, junaški Janko Jugovič, žalostno sestro Milico, ki je od dné do dné venela. Sedela je za kolovratom in predla. Večkrat si je obrišala svitle, solzne bisere, ki so ji na blelih licih lesketali.

Sestra pogleda sočutno tolažečega brata, a molči. Nova solza zdreči ji po obledelem obrazu.

Čutečemu srcu občutljivega in ljubečega brata je bilo to preveč. Novega dokaza razjedajoče srčne bridkosti ne more nikakor strpeti. Vsede se k njej, prime jo za roko, pogleda ji srčno v oči in pravi:

„Govori vender ljuba Milica, izprazni mi svoje srce, saj vender veš, da sem ti bil vedno iz celega srca odkritosrčen in udan, da veš udan kakor brat sestri udan biti zamore! Povrni mi tedaj tu udanost in zaupaj mi, kaj te tako žalosti. Sam ne vem, s čim bi si bil

vršila se je dne 3. maja 1882. leta. Po tej ceni se prebivalstvo pravoga Egipta (do Wady-Halfe) na 6817265 prebivalcev. Ptujcev je vsega vkup 91 000, in sicer 37 301 Grkov, 18 665 Italijanov, 15 716 Francozov, 8022 Avstrijcev in Ogrov, 6118 Angležev, 948 Nemcev, 637 Belgijcev, 589 Španjcev in 533 Rusov. V Aleksandriji je 48 672 in v Kahiri 21 650 ptujcev. Izmed 3600 občin ima jih tri četrтинke manj kot 2000 prebivalcev. Po velikosti prebivalstva vrsté se egipčanska mesta takó-le: Kairo ima 374838 prebivalcev, Aleksandrija 231 396, Damiette 43 616, Tautah 33 750, Mausurah 30 439, Mehala-el-Kobra 27 851, Damanhur 23 353, Zagazig 19 815 in Port-Said 16 560 prebivalcev. Našteli so razum tega 246 529 Beduinov, izmed kojih je 21 313 raztresenih med drugim prebivalstvom, 126 000 živi jih samih za-sé, 100 000 pa se jih vzdržuje pod šotori. V pravem Egiptu živi 75 beduinskih rodov. Razmerje med ženskami in moškimi je pri Beduinih kakor 88 in 100. Nomadi se vé da se pri štetvi niso mogli v poštev jemati.

Domače stvari.

— (Imenovanje čast. gost. dr. Ivana Kulavica) korarjem *ad baculum* se je uže zvršilo. Prihodnji teden se bode na svoj kanonikat v tukajšnji stolni cerkvi namestil.

— (Avstrijska eskadra) pod poveljnistvom contre-admirala Pittnerja usidrila se je predvčeranjim pred Trstom.

— (Gregorčičev večer.) Včeraj zvečer priredili so udje „Slovstveno-zabavnega večera“ v dvorani ljubljanske čitalnice na čast pesniku Simonu Gregorčiču slovesen banket. Dvorana ljubljanske čitalnice bila je bogato okrašena z zelenjem, bila je kakor vrt, in sredi tega vrta stala je podoba proslavljenčeva. Udeležba bila je izredno mnogobrojna, udeležencev bilo je okolo 130. In med udeleženci temi bili so odličnjaki slovenski. Opazili smo župana ljubljanskega P. Grasse-lja, državnega poslanca dr. Vošnjaka, več deželnih poslancev, ljubljanskih mestnih odbornikov, duhovnikov, profesorjev, uradnikov. Preobširno bi bilo, navajati tu imena, če tudi samo najodličnejših udeležencev. Predsednikom večera bil je izbran dr. Zarnik. Predsednik govoril je prvo zdravico Nj. voličanstvu cesarju, zaklical trikratni „živio“, čemer so udeleženci navdušeno pritrčili z gromovitimi „živio“, vojaška godba pa je zasvirala narodno himno. — Simon Gregorčič se sam ni udeležil večera, poslal pa je pismeno zahvalo za toliko mu izkazovano čast, za prireditev sijajnega banketa. Ko je prečital načelnik odbora to v krasni pesni izraženo zahvalo, zaorili so navdušeni „slava!“ Gregorčiču. Gospod predsednik napil je kot drugo zdravico proslavljenca nocošnjega večera, Simonu Gregorčiču. V slikovitih potezah kazal je preblag značaj pesnikov ter pojasnjeval jedrnato zastuge Gregorčičeve za slovensko slovstvo. Na to vrstila

tvojo nezaupljivost in zaključeno ravnanje prislužil. Te je li kedo razžalil? O govori, desnica moja je močna, da bi leva z njo ukrotil, in ne da bi se s človekom ne bojeval? Boga mi! poplačal mu bodem, kakor še nikomur. Povej, kedo se je predrznil tvojo čisto dušo žaliti in tvoje ime ogrditi?“

„Nihče, dragi brat,“ odgovori Milica ginjena tolike bratovske nagnjenosti in ljubezni, „nihče mi ni kaj žalega storil, da bi se morala pritožiti. Narava sama je, mënim, ki me otožnejšo dela nego sem sicer. Vidim jo, kako sama in zapuščena oropana vsakega lišpa in vsake lepote, kakor goljufano in pozabljeno dekle, pred manoj leži. Le večnoživ in zelen bršljin ovijata svoje krepke mladike okoli zamrlih dreves speče matere narave in se tu in tam spenjata po mrtvem skalovji — in tako menim, bode tudi meni enkrat zadnja ura odbila in morebiti še veliko poprej, nego se je nadejam in vselej, kadar tako premišlujem, mi je tako neizrečeno težko pri srci in solzé mi rosijo takoj oči ter mi tako znotranjo žalost polajšajo, kakor bi se ona v njih raztopila.“

(Dalje prihodnjic.)

se je navdušena napitnica za napitnico. Preobširno bi bilo imenovati vse govornike, kateri so v žarnih besedah govorili o domovinski ljubezni, o napredku in процvitanji naroda slovenskega. Vse napitnice bile so vzprejete z velikim navdušenjem. — Posebno pa so se odlikovali ta večer pevci ljubljanske čitalnice. Peli so s pravim navdušenjem večino po Gregorčiču zloženih, zdaj uže uglasbenih pesnij. Posebno pa se je odlikoval tenorist g. Razingar z pesni „Njega nij.“ — Od vseh strani slovenske domovine došlo je obilo telegramov v pozdrav. Pesniku Simonu Gregorčiču poklonijo v izraz globokega spoštovanja članovi „Slovstveno-zabavnega večera“ krasen srebern tintnik in zlato pero. Zabava bila je izredno živahna, udeleženci ostali so v prijaznih pogovorih dolgo vkup. V vseh pogovorih izražalo se je globoko spoštovanje in čisljanje pesniškega „genija“ Simona Gregorčiča.

— („Matica Slovenska“) ima v soboto 21. marcija t. l. ob 5. uri popoldne v Matičini hiši na Kongresnem trgu št. 7 odborovo sejo z naslednjim dnevnim redom: 1.) Potrjenje zapisnika LXVI. odboro ve seje. 2.) Naznanila prvosedstva. 3.) Poročilo tajnikovo. 4.) Pretresanje tajnikovega poročila ob odborovem delovanju od 1. novembra 1883. l. do 28. februarja 1885. l. 5.) Oddaja tajnikove službe. 6.) Posamezni nasveti.

— („Glasbena Matica“) priredi v nedeljo dné 15. t. m. popoldne ob 3. uri v čitalnični dvorani javno skušnjo gojencev glasbene šole. Gojenci izkazovali se bodo v petji in sviranji na različnih sviralih.

— (Altar sv. Cirila in Metoda) za kapelo v novi cerkvi Jezusovega Srca je uže v delu, kakor se nam poroča, in sicer po izredno lepi sliki, ki se dobiva tudi v katoliški bukvarni. Čuje se, da oo. Lazaristi nameravajo ob prazniku sv. Cirila in Metoda meseca julija ves mesec obhajati misijon, ker imajo tudi v rokah to bratovščino, katera šteje na Kranjskem največ udov.

— (Pevsko društvo „Slavec“) v Ljubljani izvolilo je pri izrednem občnem zboru dné 10. t. m. pesnika S. Gregorčiča jednoglasno svojim častnim članom.

— („Literarno-zabavni klub“) ima jutri zvečer ob 8. uri svoj „jour-fixe“ v hôtelu „pri Maliči“.

— (Občinska volitev.) Pri volitvi novega občinskega predstojništva v Kostanjevici bili so izvoljeni, in sicer županom Otmar Sever, občinskim svetovalcem pa Fran Marešič, Fran Bučar, Anton Straus in Martin Kolarič, vsi iz Kostanjevice.

— (Iz Kamenika) se poroča: Dné 8. tega meseca imelo je pevsko društvo „Lira“ svoj izredni občni zbor, pri katerem se je na predlog načelnika g. Staniča izreklo pesniku S. Gregorčiču priznanje in spoštovanje.

— (Iz sodnice.) Pri drugi obravnavi v torek pred porotniki bil je zatožen 18letni postopač Janez Peternel iz Poljan zaradi ropa. Dné 16. oktobra 1884 je zatoženec ukradl Janezu Jenku iz omare 190 gl. Dalje je dné 5. novembra lanskega leta zatoženec napal v Velikem Gozdu pri Smerečji prodajalca loncev, ga pobil s kolom na tla in mu potem vzel listnico s 100 gl. V družbi s postopačem Klečem prišel je dné 8. decembra l. l. v hišo Reze Torkar, ko je bila sama doma; zvezala sta jo ter prisilila, da jima je pokazala, kje ima svoj denar spravljn. Vzela sta potem iz skrinje 185 gl. 53 kr. Zatoženec Peternel je bil obsojen v dvanajstletno hudo ječo, poostreno vsak mesec z jednim postom. — Včeraj stal je pred porotniki zatoženec 47letni Janez Knafl, bivši železniški čuvar na postaji Radovljica-Lesce; zatožen je bil zaradi posilstva in rodoskrumbe, doprinešene na svojih štirih hčerah. Knafl je bil obsojen v sedemletno hudo ječo, poostreno s postom. — To je bila slednja obravnava v tem zasedanji.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 13. marcija. Železniški odsek rešil je včeraj še ostali del predloge o severni železnici.

Odgovorni urednik J. Naglič.

Dunaj, 13. marcija. Poslanska zbornica rešila je v današnji seji ves budget za uk in bogočastje ter je vzprejela pri točki „Ljudske šole“ od budgetnega odbora predlagano resolucijo gledé podpore v povzdigo ljudskega šolstva na Tirolskem. Pri posvetovanji te resolucije izjavi Promber mnogo pomislekov zoper njo ter utemeljuje slednje s tem, da napada šolsko in politično upravo a osebo namestnikovo na Moravskem. Minister Conrad, Promberju odgovarjajoč, pravi: Trditev, da na jako važnem mestu poslujoč državni uradnik nezakonito postopa, in obdolženje, da je pristansk mož, ne pomeni družega, nego temu uradniku očitati prelomljenje državnih temeljnih zakonov. Na državne temeljne zakone je vsak zaprisežen, pred vsem pa deželni načelnik; njemu prelomljenje državnih temeljnih zakonov predbacivati, se pravi: dolžiti ga prisegolomstva. Minister se zoper taka očitanja najostreje zavaruje, a to tem bolj, ker dotičnim ni možno, da bi se tú zagovarjali zoper take obdolžbe.

Nečastno je te zbornice, odsotnega také obsojati. Dostavlja je k večeršnjim izjavam poudarja minister, da on sam uznava strankarstvo na vseučilišči kot jako nevarno za védo in ovirajoče vsacega posameznega učitelja delovanje. Temu strankarstvu se minister vselej jako rad zoperstavlja v vsacem oziru.

Minister pravi dalje, da jako rad prevzema na svoje rameni tudi pritožbe, koje je Greuter navajal zoper vseučiliščne profesorje ter istim pritožbam protistavi trpko in občutljivo predbacivanje, koje Greuter ni sam v tem zmislu mênil a vender vladi nasproti provzročil. Nj. ekscelencia minister končuje: Pozabiva oba ta razžaljenja jeden proti drugemu ter se razidiva v miru!

Rhodus, 13. marcija. Cesarjevič in cesaričina ostala sta dva dneva na Makri, kjer so se priredili lovi. Danes došla sta na Rhodus. Obiskala bosta tudi Lindo. Vreme je prekrasno. Visoka gosta se prav dobro počutita. V Pirej prideta dné 15. t. m. zjutraj.

London, 13. marcija. Vlada dobila je včeraj od ruske vlade zopetno zagotovilo miru.

Dunaj, 12. marcija. Situacija v osrednji Aziji se je vsled daljnega prodiranja Rusije znatno poslabšala. Najnovejša poročila pravijo, da se obe državi oborožujeta.

Berolin, 12. marcija. Državni zbor je vzprejel razširjenje subvencionirane parobrodne črte Brindisi-Aleksandrija do Trsta.

London, 12. marcija. Današnji kabinetni svét je sklenil, da se drži dozdanje politike gledé Afganistana.

London, 12. marcija. Proklamacije Mahdijeve, katere pravijo, da je prišel čas, da se preženo Turki in se ustanovi arabsko kraljestvo, provzročile so v turški Arabski veliko gibanje. Guvernerji so prosili Turčijo, naj jim pomnoži vojne čete.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 13. marcija.

	gl.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	83·20
„ „ „ srebro	83·55
Zlata renta	107·90
5% avstr. renta	99·10
Delnice národne banke	864·—
Kreditne delnice	300·40
London 10 lir sterling	124·40
20 frankovec	9·80 ^s
Cekini c. kr.	5·81
100 drž. mark	60·55

Uradni glasnik

z dné 12. marcija.

Razpisane službe: V občini Mozelj služba okrajne babice z letno nagrado 40 gl. Prošnje do dné 15ega aprila c. kr. okr. glavarstvu v Kočevji.

Eks. jav. dražbe: V Ljubljani premakljivo blago Frana Fortune, trgovca v Ljubljani, kakor: hišna oprava, vozovi itd., dné 23. marcija t. l. ob 9. uri popoldne na Mestnem trgu h. št. 20.

Naprava novih zemlj. knjig: V Novem Mestu za davčno občino Dolnji Vrh; poizvedbe dné 16. marcija ob 8. uri. — V Kostanjevici za katastralno občino Cerina; poizvedbe do zadnjega dné marcija t. l.

Eksekut. zemlj. dražbe: V Metliki zemljišče Jan. Malešiča iz Radovic dné 11. marcija; — zemljišče Ivana Juriča iz Doljan dné 21. marcija; — zemljišče Jan. Gustina iz Male Lešče dné 18. marcija; — zemljišče Jos. Golobiča z Kala dné 18. marcija; — posestvo Jan. Rihtariča iz Dól. Luže (2459 gl.) dné 28. marcija (vse v 3. naroku).

Tujci.

Dné 12. marcija.

Pri Maliči: Entremont, Feldner, Gerich, Schweritz in Weiss, trgovci, z Dunaja. — Demetz, trgovec, iz Prage. — Jelovšek, trgovec, z Vrhnike. — Urbančič, graščak, iz Polhovega Gradca.

Pri Slonu: Dr. Krystufek, c. kr. profesor, iz Kralj. Gradca. — Schnabel, trgovec, iz Dessendorfa. — Demscher, strojar, iz Železnikov. — Suša, trgovec, iz Senožeč.

Pri Avstr. carji: Globočnik, trg. agent, iz Zagreba. — Pri Južnem kolodvoru: Engels, trgovec, z Dunaja.

Srečke

z dné 11. marcija.

Brno: 58 28 8 20 4.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
12. marc.	7. zjutraj	740·98	— 1·8	svzh. sl.	jasno	0·00
	2. pop.	738·54	5·2	vzh. sr.	d. js.	
	9. zvečer	739·02	— 0·4	vzh. sl.	jasno	

Oznanila

in reklame za vse časopise, strokovne novine in koledarje domačih in tujih dežel preskrbava reellno in najceneje uže celih 27 let obstoječa najstarejša firma Avstro-Ogerske v tej stroki: **A. Oppelik** na Dunaji (Stadt, Stubenbastei Nr. 2).

V
Kleinmayr-jevi in Bambergovi knjigarni
se dobivajo:

Josipa Jurčiča Zbrani spisi.

I. zvezek: **Deseti brat**. Cena 1 gl.
II. > **Pripovedni spisi**: Jurij Kozjak, Spomini na deda, Jesenska noč mej slovenskimi polharji, Spomini starega Slovence. — Cena 70 kr.
III. zvezek: **Pripovedni spisi**: Domen, Jurij Kobila, Dva prijatelja, Vrban Smukova ženitev, Golida, Kozlovska sodba. — Cena 70 kr.

Jurčičevi zbrani spisi se dobivajo tudi v lične platnice vezani, vsak zvezek po 50 kr. več.

Kdor se želi po pošti naročiti, naj blagovoljno po nakaznici za poštnino pri vsakem zvezku 10 kr. priloži. (11) 8

Vozni nakladni listi

dobivajo se v tiskarni

Kleinmayr & Bamberg
v Ljubljani.